

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

§. III. Discordia, Contentio, Rixa, & & seditio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

aut tristitiam de bono, aut gaudium de malo proximi. Inadvertentia autem, vel levitas mali potest à mortali excusare: vid. loc. cit. cap. 8. num. 21.

§. III.

Discordia, Contentio, Rixa, & Seditio.

26. **Q**uæritur. *Quid sit discordia?*

Resp. Est contrarietas voluntatum, destruens concordiam, & pacem. Est peccatum charitati oppositum, atque ex genere suo mortale, quando sub mortali tenemur concordare: dum nimirum prævidemus sequi malum, quod ex charitate deberemus impedire. Discordat Filius à Patre in economia domus, prævidens ex eo sequi damnum græve familiæ: discordat miles à Duce, imperante in tali loco stationem, ex quo oritur, ut hostis prævaleat: discordat Pœnitens à Confessario, instruente ipsum de errore suæ opinionis, ex quo nascitur, quod occasione peccandi non deserat, vel restitutionem non faciat: peccant omnes peccato discordiæ; & si formaliter intendunt deobedire, & ab eis discordent, etiã peccatum inobedienciæ committunt. Ab istis potest ad alia descendere.

Discordiæ, quæ ex genere suo est mortale; ex ignorantia, inadvertentia, vel ex parvitate materiæ potest fieri venialis.

27. **Q**uæritur. *Quid sit contentio?*

Resp. Est verbalis altercatio, qua quis impugnat veritatem cognitam; vel defendit veritatem modis indebitis, quando ex charitate id non deberet: est pec-

catum appositum charitati, & propterea ex genere suo mortale.

28. **Q**uæritur, *Hæreticus impugnat veritates fidei, petitur, an peccet peccato contentionis?*

Resp. Affirmativè, sed ulterius, peccat etiã contra fidem; sicut impugnans famam proximi, & ipsam lædens, delinquit, etiã contra justitiam, etiã si vera forent, quæ spargit (modò essent occulta) quia occultus peccator jus habet ad propriam famam. Quòd si forent publica, tunc verum affirmaret, sed modo per charitatem sibi interdicto, quæ non delectatur, nec gaudet de malo proximi, & tunc peccatum esset in sola specie contentionis.

29. **Q**uæritur. *Quid sit Rixa?*

Resp. Est pugna inter aliquos factis nocivis ex ira, & absque debita auctoritate iniata. Si sit sine condicto, est propriè rixa. Si ex condicto, cum designatione temporis, armorum, & loci, dicitur duellum, de quo supra cap. 2.

Est peccatum ex genere suo mortale. Nam opponitur charitati; destruit enim pacem, quæ animos unit inter se. Et semper reperitur conjuncta cum injustitia; quia, vel offenditur proximus in bonis corporis, vel periculo exponitur offendendi. Inadvertentia tamen, & leve nocumentum potest excusare à mortali.

30. **Q**uæritur. *Quænam debeat esse praxis Confessarii cum pœnitente, se accusante rixa deliquisse?*

Resp. Quia rixa regulariter oritur ex prævia contentione verborum: exquirat 1. verba, & injurias illatas in famam. 2. Blasphemias. 3. Damnum illatum in

corpore, vel, quod poterat inferri. 4. Numerum personarum, quas læsit. 5. Qualitatem personæ, an fuerint Clerici, vel parentes, aut Superiores. 6. An ipse fuerit aliis auctor rixæ? Quia tunc non modo est cooperatores, sed causa omnium peccatorum, à cæteris commissorum.

31. Quæritur. *Quid sit seditio?*

Resp. *Est discordia inter membra Reipublicæ, violans inter ea pacem; & contingit, dum una pars insurgit in aliam, sive actu pugnet, sive ad pugnam se præparet. Infert, etiam peccatum contra iustitiam damnificando partem; & contra iustitiam legalem, tendens ad destruendas justas leges latas pro tranquillitate Reipublicæ.*

§. IV.

Schisma.

32. **D**E Schismate diximus, cap. 3. n. 24. Hic aliud resolvendum non remanet, quàm notare, quòd schisma est ex genere suo peccatum mortale; & potest fieri veniale solum ex defectu plenæ deliberationis, non verò ex parvitate materiæ; quoniam separatio, & divisio ab unitate Ecclesiæ, & eius capite, Romano Pontifice (in qua formaliter schisma consistit) non potest esse materia levis. Nam materia levis esse nequit, sed est mortale ab eo recedere, quod est omninò necessarium ad salutem; sed per schisma ab eo receditur: Nullus enim potest salutem consequi extra Ecclesiæ communionem, & unitatem: Utrumque enim est articulus Fidei; & patet ex illo Symboli Constantinopolitani: &

unam Sanctam Ecclesiam: & ex alio Apostolorum Sanctorum communionem. De qua re videatur De-magistris Sylva Ecclesiast. 10. 2. lib. 2. tit. 3. cap. 3.

§. V.

Scandalum.

33. **Q**Uæritur, *Quid sit Scandalum?*
Resp. *Est dictum, vel factum minus rectum, hoc est, malum præbens proximo occasionem ruinae spiritualis. Per factum, intelligitur, etiam ommissio actionis præceptæ. Est scandalum ex suo genere mortale, & oppositum charitati; quia ex charitate tenemur, non facere malum proximo, & velle bonum ipsius: scandalum autem ad ruinam spiritualem adducit. Est semper mortale, si inducat ad peccandum mortaliter. Veniale verò, vel ex imperfecta deliberatione, vel, si est peccati venialis occasio.*

Dicitur *occasio*, & non causa, quia, qui est causa, cur alius peccet, non peccat solum contra charitatem, verum etiam contra virtutem, ad quam violandam inducit, ut contra castitatem, iustitiam, &c. Ex quo sequitur, quòd, qui imperio, suasionem, vel consilio est causa inducens ad furandum, peccat etiam contra iustitiam, & tenetur restituere, quia est causa moralis furti; qui verò solum suo malo exemplo inducit hominem ad furandum, non lædit iustitiam, nec tenetur restituere, & peccat solum contra charitatem.

Propterea Confessarius diligenter inquirat à pœnitente, an suo malo exemplo fuerit